

Ngày nhận bài: 25/11/2024; Ngày thẩm định: 04/6/2025; Ngày duyệt đăng: 16/7/2025.

TĂNG CƯỜNG GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TƯ TƯỞNG CHO HỌC VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY

Trung tá, TS NGÔ THỊ LAN HƯƠNG

Phó trưởng Phòng Chính trị, Trường Đại học PCCC

LÊ MỸ THANH

Khoa Luật Quốc tế K48, Học viện Ngoại giao

*Tác giả liên hệ: Ngô Thị Lan Hương (E-mail: Ngohuongt34@gmail.com)

Tóm tắt: Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học viên ở Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy luôn được Đảng ủy, Ban Giám hiệu quan tâm, chỉ đạo. Nhà trường đã không ngừng đổi mới công tác giáo dục và đào tạo gắn lý luận với thực tiễn nhằm nâng cao chất lượng, hướng tới đào tạo những thế hệ học viên Công an vừa “hồng”, vừa “chuyên”, vững về chính trị, giỏi nghiệp vụ và tinh thông pháp luật đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự an toàn xã hội trong tình hình mới.

Từ khóa: giáo dục chính trị, tư tưởng, học viên, Đại học Phòng cháy chữa cháy.

Abstract: The political and ideological education of cadets at the University of Fire Prevention and Fighting has always been a matter of close attention and direction from the Party Committee and the University's Board of Directors. The University has continually innovated its educational and training practices, integrating theory with practical application, to enhance quality and strive toward cultivating generations of police cadets who are both virtuous and professionally competent, politically steadfast, proficient in their professional duties, and qualified in the law. This approach aims to meet the demands and responsibilities of safeguarding national security and ensuring public order and safety in the current context.

Keywords: political and ideological education, cadets, University of Fire Prevention and Fighting.

1. Công tác chính trị, tư tưởng giữ vị trí quan trọng trong toàn bộ hoạt động lãnh đạo của Đảng, xây dựng Đảng, xây dựng lực lượng Công an nhân dân nhằm bảo vệ, phát triển, truyền bá và vận dụng sáng tạo học thuyết Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước vào thực tiễn công tác, chiến đấu và xây dựng lực lượng Công an nhân dân chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng là nhân tố quyết định bảo đảm cho lực lượng Công an nhân dân luôn trung thành tuyệt đối với Đảng, Nhà nước và nhân dân, luôn có ý chí cách mạng kiên cường, quyết tâm sắt đá, có phẩm chất

đạo đức trong sáng, có trình độ chuyên môn vững vàng, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

Trong nhiều năm qua, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, chiến sỹ Công an nhân dân luôn được Đảng ủy Công an Trung ương, lãnh đạo Bộ Công an đặc biệt quan tâm. Đặc biệt gần đây, Bộ Chính trị đã ban hành Nghị quyết số 12- NQ/TW, ngày 16/3/2022 về “*Đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới*”. Ngày 18/01/2023, Đảng ủy Công an Trung ương đã ban hành Nghị

quyết số 16-NQ/ĐUCA về *“Tăng cường công tác chính trị, tư tưởng đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại”* nhằm tạo chuyển biến mạnh mẽ, sâu sắc, toàn diện về công tác chính trị, tư tưởng trong Công an nhân dân. Trong đó, việc giáo dục chính trị, tư tưởng cho các thế hệ cán bộ, chiến sỹ trẻ (bao gồm học viên các Trường Công an nhân dân) được chú trọng. Ngày 02/6/2023, Bộ Công an đã ban hành Chỉ thị 03/CT-BCA về *“Nâng cao chất lượng công tác quản lý giáo dục học viên của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng trong Công an nhân dân góp phần xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”*.

2. Với vai trò là trung tâm đào tạo, nghiên cứu khoa học duy nhất của cả nước về lĩnh vực PCCC&CNCH, Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy đã không ngừng đổi mới công tác giáo dục và đào tạo, gắn lý luận với thực tiễn nhằm nâng cao chất lượng, hướng tới đào tạo những thế hệ học viên Công an vừa “hồng”, vừa “chuyên”, vững về chính trị, giỏi nghiệp vụ và tinh thông pháp luật đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự an toàn xã hội trong tình hình mới. Những năm qua, Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy đã có nhiều biện pháp sáng tạo, phù hợp với điều kiện cụ thể nhằm phát triển, đào tạo, nâng cao kiến thức chuyên môn gắn với công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, giáo dục truyền thống, nâng cao bản lĩnh chính trị, rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống cho học viên. Chất lượng đào tạo của nhà trường ngày một nâng cao, các học viên sau khi tốt nghiệp được về các địa phương công tác đã khẳng định được phẩm chất, năng lực chuyên môn, phát huy những kiến thức đã được đào tạo tại nhà trường và trở thành lực lượng nòng cốt trong lĩnh vực phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, đã tạo ra nhiều cơ hội mới song cũng đặt ra những yêu cầu thách thức mới đối với học viên cả về bản lĩnh chính trị và trình độ

chuyên môn. Các thế lực thù địch luôn dùng nhiều thủ đoạn, phương thức tuyên truyền, lôi kéo, lợi dụng sinh viên, học viên trong chiến lược “diễn biến hòa bình” để chống phá Đảng và Nhà nước ta, các tệ nạn xã hội, các hiện tượng tham nhũng, suy thoái về chính trị, đạo đức, lối sống trong xã hội... đã ảnh hưởng tiêu cực đến quá trình phát triển ý thức chính trị của học viên, nên việc giữ vững bản lĩnh chính trị, nhân cách, đạo đức, lối sống của học viên là nhiệm vụ quan trọng, cần tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đối với học viên, góp phần xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ mà Tổ quốc, Đảng và nhân dân giao phó.

Xuất phát từ nhiệm vụ của lực lượng Công an nhân dân là bảo vệ Đảng, Nhà nước và nhân dân, là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp bảo đảm an ninh trật tự. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, nâng cao bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống cho học viên của Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy được thực hiện thông qua học tập các môn khoa học Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam và nhiều môn Khoa học xã hội nhân văn khác, thông qua các hoạt động thực tế, thực hành chính trị, xã hội, các hoạt động giáo dục truyền thống, giáo dục chính trị, tổ chức cho học viên “Hành quân về nguồn”, tham quan di tích lịch sử cách mạng, căn cứ kháng chiến và các chương trình từ thiện, tình nguyện “Vì đồng bào vùng cao, vùng biên giới”, hiến máu tình nguyện, các hoạt động đền ơn đáp nghĩa giúp cho học viên hình thành thế giới quan, nhân sinh quan cách mạng, củng cố lập trường tư tưởng vững vàng, nâng cao trình độ nhận thức về các giá trị đạo đức, lối sống, có hành vi ứng xử đúng đắn, phù hợp với giá trị đạo đức truyền thống của dân tộc, quy định của pháp luật, có niềm tin, nghị lực vượt qua mọi khó khăn, phức tạp trong công việc và cuộc sống.

Trong công tác xây dựng Đảng, Đảng ủy Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy luôn chú trọng nghiên cứu, xây dựng, triển khai, tổng kết

nhiều nội dung liên quan đến công tác chính trị, tư tưởng cho học viên với nhiều hình thức phong phú, trang bị cho học viên những kiến thức cơ bản về hệ tư tưởng chính trị, chính sách, pháp luật của Nhà nước và nhiệm vụ công tác Công an. Cụ thể là những vấn đề cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, giúp học viên có thể giới quan và phương pháp luận đúng đắn, có thể luận giải những vấn đề thực tiễn đặt ra. Bên cạnh đó, sự tham gia của tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đối với học viên được tổ chức thông qua các hoạt động như: tổ chức học tập, quán triệt nghị quyết của Đảng; phong trào “Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ”; Phong trào “Học viên Đại học PCCC học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy”; Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh - Công an nhân dân vì nước quên thân, vì dân phục vụ” và nhiều phong trào thi đua lập thành tích chào mừng các sự kiện chính trị của Đảng, Nhà nước và Bộ Công an được triển khai sâu rộng; tham gia nghiên cứu khoa học, chuyên đề giáo dục lý luận, chính trị; tổ chức sinh hoạt đầu khóa, định hướng nghề nghiệp... với nhiều hình thức nhằm nâng cao nhận thức và bản lĩnh chính trị; giữ vững lập trường, thống nhất ý chí và hành động trong toàn khối học viên; kịp thời nắm bắt tình hình tư tưởng, dư luận xã hội trong học viên; chú trọng công tác đấu tranh, phê phán, uốn nắn những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; phản bác các quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch.

Thông qua nhiều hoạt động, học viên Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy được trang bị những kiến thức cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước, học viên được giáo dục rèn luyện đạo đức, tác phong, lễ lối làm việc, giữ gìn uy tín của lực lượng Công an nhân dân được thể hiện qua kết quả học tập, rèn

luyện và những thành tích ngày càng nâng cao của học viên. Nhiều học viên Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy tham gia các kỳ thi Olympic sinh viên toàn quốc, các kỳ thi do Bộ Công an và nhà trường tổ chức được nhiều giải cao. Điển hình, từ năm học 2021 - 2022 đến nay, có 21 học viên đạt giải Nhất, Nhì, Ba và Khuyến khích trong các kỳ thi Olympic sinh viên toàn quốc; có 984 lượt học viên được các cấp khen thưởng trong đó: cấp Bộ có 44 học viên (4,5%); cấp Cục có 115 học viên (11,7%); cấp Trường có 731 học viên (74,3%); đơn vị khác có 94 học viên (9,5%). Trong năm học 2023 - 2024, có 832 học viên tốt nghiệp trong đó có 641 học viên xếp loại Khá trở lên, không có học viên xếp loại yếu kém. Với những kết quả học viên Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy đã đạt được trong những năm qua đã góp phần xây dựng lực lượng Công an nhân dân ngày càng trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học viên thời gian qua vẫn còn bộc lộ một số hạn chế như: một bộ phận nhỏ học viên chưa thực sự quan tâm đến công tác chính trị, tư tưởng, có lối sống hưởng thụ, lười học tập nghiên cứu lý luận chính trị, lười tham gia các hoạt động do nhà trường hoặc Đoàn Thanh niên tổ chức. Trong thời gian 5 năm, từ 2021 – 2025, vẫn còn tồn tại một số trường hợp học viên vi phạm kỷ luật trong học tập, rèn luyện đã đến phải xử lý kỷ luật từ hình thức khiển trách trở lên (năm học 2021 – 2022 có 11 trường hợp học viên bị kỷ luật, năm học 2022 – 2023 có 15 trường hợp học viên bị kỷ luật. Năm học 2023 – 2024 và 2024 – 2025 không có trường hợp học viên nào vi phạm quy định, quy chế phải xử lý kỷ luật). Hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, cộng tác viên dư luận xã hội chưa mang hiệu quả cao. Công tác tuyên truyền chưa làm nổi bật những điển hình tiên tiến, gương người tốt việc tốt để học viên noi theo. Nội dung tài liệu học tập các học phần về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh còn nặng tính hàn lâm, chưa tạo được hứng thú với người học;

việc khai thác công nghệ thông tin phục vụ cho việc giảng dạy hiệu quả chưa cao, giờ học thiếu tính đối thoại, chưa phát huy hết tính chủ động, tự giác của học viên. Số lượng cán bộ được đào tạo chuyên sâu về chuyên môn, nghiệp vụ công tác chính trị, tư tưởng còn ít. Cán bộ công tác trong tổ chức Đoàn phần lớn là cán bộ, giáo viên làm công tác kiêm nhiệm, kiến thức và kỹ năng tuyên truyền lý luận chính trị chưa cao đã gây khó khăn trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

Nhằm tiếp tục nâng cao hiệu quả công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học viên, Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy đã và đang tập trung thực hiện một số giải pháp trong thời gian tới như sau:

Một là, tiếp tục nâng cao nhận thức cho cấp ủy, lãnh đạo các đơn vị về công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học viên. Chủ động đổi mới nâng cao chất lượng nội dung trong các giáo trình, tài liệu và bài giảng, giáo dục chính trị, tư tưởng cho học viên để học viên hiểu biết một cách đúng đắn, toàn diện, thực chất. Đảng ủy các cấp cần có định hướng, tập huấn, nâng cao kỹ năng, nghiệp vụ cho các tổ chức chính trị, xã hội, quan tâm xây dựng và phát triển đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, lực lượng nòng cốt trong học viên, trong các tổ chức Đoàn và có cơ chế giám sát để bảo đảm những hoạt động tổ chức mang tính hiệu quả.

Hai là, từng bước đổi mới nội dung, chương trình, phương thức giáo dục chính trị, tư tưởng theo hướng thiết thực, hiện đại, phù hợp với học viên nhà trường trong điều kiện và hoàn cảnh cụ thể. Định kỳ hoặc đột xuất tổ chức báo cáo thời sự, cung cấp thông tin, nhất là những vấn đề thu hút sự quan tâm của dư luận xã hội, những vấn đề mà thực tiễn phát triển đất nước đang đặt ra và sát với đời sống xã hội, đời sống của học viên, cập nhật những vấn đề “nóng”, những vấn đề mang tính thời sự của thế giới, khu vực và trong nước để định hướng tư tưởng tạo sự thống nhất về nhận thức và hành động, nâng cao cảnh giác, ý thức tự giác tu dưỡng rèn luyện trong mỗi học viên.

Ba là, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, nhất là giảng viên giảng dạy lý luận chính trị, thật

tâm huyết, yêu ngành yêu nghề, có niềm tin, có kiến thức về các môn học một cách sâu sắc, cập nhật kiến thức mới gắn với thực tiễn. Trong giảng dạy, cần tăng cường trao đổi, gợi mở vấn đề cho học viên thảo luận. Đa dạng hóa các phương pháp trong việc giảng dạy các học phần lý luận chính trị đã được triển khai ở Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy.

Bốn là, tiếp tục nâng cao hiệu quả công tác thi đua, khen thưởng, công tác văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao, công tác điều lệnh, quân sự, võ thuật Công an nhân dân. Đẩy mạnh các phong trào thi đua hướng vào nhiệm vụ trọng tâm, thiết thực gắn với nhiệm vụ học tập, rèn luyện của học viên; Bồi dưỡng văn hóa ứng xử và kỹ năng xử lý tình huống thường xảy ra trong thực tiễn. Biểu dương những tập thể, cá nhân, những điển hình tiên tiến, gương người tốt việc tốt để học viên học tập noi theo, đồng thời chấn chỉnh, xử lý nghiêm những tập thể, cá nhân học viên không thực hiện đúng quy định.

Năm là, phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các đơn vị trong quản lý, rèn luyện học viên. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho học viên là trách nhiệm của tất cả các cấp ủy, lãnh đạo các đơn vị dưới sự lãnh đạo của Đảng ủy Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy. Vì vậy, cần phát triển đội ngũ cán bộ có uy tín, có chuyên môn, có phẩm chất đạo đức và tích cực trong công tác quản lý học viên, công tác Đoàn, gần gũi và thường xuyên tương tác, đối thoại với học viên, kịp thời nắm bắt và dự báo tình hình tư tưởng, nhận thức và uốn nắn kịp thời tư tưởng chính trị lệch lạc, biểu hiện sai trái trong học viên; tích cực tìm tòi các phương thức hoạt động thiết thực và có hiệu quả, đa dạng hóa các hình thức giáo dục ngoại khóa, các chương trình hành động để lôi cuốn học viên tham gia thể hiện tài năng và có hướng phấn đấu trưởng thành, góp phần nâng cao ý thức chính trị của học viên.

Tư tưởng, phẩm chất đạo đức lối sống và bản lĩnh chính trị vững vàng là những phẩm chất quan trọng của người Công an cách mạng. Để đào tạo

những thế hệ học viên Công an nhân dân có đủ năng lực, phẩm chất đạo đức và tư tưởng chính trị vững vàng thì việc tăng cường chất lượng công tác giáo dục chính trị, tư tưởng đối với học viên là cấp thiết, quan trọng, cần có sự vào cuộc tích cực của tất cả các cấp uỷ, lãnh đạo các đơn vị. Công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức đối với học viên là một trong những nhiệm vụ mang ý nghĩa chiến lược, lâu dài, chủ động xây dựng kế hoạch bồi dưỡng, nâng cao chất lượng hoạt động của các tổ chức chính trị, xã hội trong nhà trường nhằm củng cố niềm tin, nâng cao bản lĩnh chính trị, khơi dậy khát vọng cống hiến trong học viên ở Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng uỷ Công an Trung ương (2023), *Nghị quyết số 16-NQ/ĐUCA ngày 18/01/2023 về “Tăng cường công tác chính trị, tư tưởng đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại”*, Hà Nội.
2. Bộ Chính trị (2022), *Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 về “Đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới*, Hà Nội.
3. Trường Đại học PCCC (2024), *Báo cáo Tổng kết công tác số 2030/BC-T06-P1 ngày 06/12/2024 của Trường Đại học PCCC*, Hà Nội.
4. Báo cáo tổng kết các năm học 2021 – 2022; 2022 – 2023; 2023 – 2024 của khối học viên các Cơ sở 1, 2, 3 của Trường Đại học PCCC.